

Husdyrtilladelse

Nordrupvej 4, 4293 Dianalund

SORØ
KOMMUNE

Husdyrbrugloven § 16 b
Dato for gyldighed 29. februar 2024
Journalnummer 09.17.21-P19-4-23

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Afgørelsen	3
1.1 Gyldighed	3
2. Afgørelsens baggrund	3
3. Byggeri og anlæg	5
4. Landskabelige værdier	8
5. Naturpåvirkning	8
6. Nabopåvirkning	11
6.1 Lugt	11
6.2 Fluer og skadedyr	12
6.3 Støj og rystelser	13
6.4 Lys og støv	14
6.5 Transporter	14
7. Affald og Kemikalier	15
7.1 Affald	15
7.2 Olie og kemikalier	15
7.3 Energi- og vandforbrug	15
8. Høring og klagevejledning	15
8.1 Høring	15
8.2 Klagevejledning	16
9. Bilag	18
Bilag 1 - Placering af stald og møddingsplads	18
Bilag 2 - Beregning af ammoniakdepositionen til de 2 nærmeste § 3 søer	19
Bilag 3 - Oversigt over vilkår	20

1. AFGØRELSEN

Ansøger ønsker en husdyrtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b til etablering af hestehold samt lidt hobbyhøns på ejendommen. Gødning fra husdyrbruget opbevares på møddingsplads med afløb til opsamlingsbeholder.

Husdyrbruget er beliggende på matrikel nr. 5a, Tåderup By, Skellerup.

Kommunens vurdering

På baggrund af det indsendte ansøgningsmateriale vurderer Sorø Kommune, at etableringen ikke giver anledning til væsentligt øget miljøpåvirkning i henhold til de gældende regler¹. I forbindelse med tilladelsen er der givet dispensation fra afstandskrav til naboskel samt til nabobeboelse. Kommunens vurderinger er nærmere beskrevet under de enkelte afsnit.

Husdyrtilladelsen er betinget af en række vilkår, der er beskrevet i de enkelte afsnit i afgørelsen. En samlet oversigt over vilkår fremgår af bilag 3.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i denne husdyrtilladelse. Kommunen skal desuden gøre opmærksom på, at det er ansøgers ansvar at indhente eventuelle dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning.

1.1 GYLDIGHED

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis afgørelsen kun delvist udnyttes inden fristens udløb, bortfalder den uudnyttede del.

Hvis tilladelsen kun delvist udnyttes, ændres forudsætningen for beregningerne i tilladelsen. Det kan derfor være nødvendigt, at der efterfølgende indsendes nye beregninger, der viser at produktionen lever op til lovens krav på tilladelsestidspunktet.

Tilladelsen til etableringen af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet. Det betyder, at hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

2. AFGØRELSENS BAGGRUND

Sagsforløb og forudsætninger

Sorø Kommune har d. 6. november 2023 modtaget en ansøgning om etablering af husdyrbrug med hestehold og høns på ejendommen.

¹ LBK.nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der ønskes etablering af mere end 100 m² produktionsareal til blandet dyrehold på ejendommen, bestående af 180 m² produktionsareal til heste samt 12 m² produktionsareal til høns.

Produktionsarealet i stalden samt dyrevelfærdsreglerne er bestemmende for, hvor mange dyr der kan produceres på ejendommen.

Herudover omfatter ansøgningen en møddingsplads på 13 m x 15 m = 195 m².

Nærværende husdyrtilladelse er udarbejdet på baggrund af nedenstående materiale:

- Ansøgningen om husdyrtilladelse, som er fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk. Der er tale om skema nr. 239204 - version 5, som er indsendt den 19. marts 2023.
- Supplerende oplysninger indsendt i forbindelse med sagsbehandlingen.

Ansøgningen er omfattet af reglerne om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16b. Da ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion ikke overstiger 750 kg N/år, skal der i afgørelsen ikke fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Kommunen har på baggrund af det indsendte ansøgningsmateriale vurderet, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af omgivelserne, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering for projektet.

Læsevejledning

I de efterfølgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Under de enkelte afsnit vurderer kommunen, om ændringen kan holdes inden for lovens rammer. Når kommunen har fastsat vilkår, vil begrundelsen for vilkåret være beskrevet detaljeret i kommunens vurdering.

I det omfang ansøger har redegjort for ejendommens miljømæssige forhold vil det komme først i afsnittet.

I afgørelsen bruges begreberne stald og produktionsareal

- Stald - er hele bygningen
- Produktionsareal - er arealet, hvor dyrene befinder sig

Definitioner

Ansøger har indsendt ansøgningen gennem Miljøstyrelsens ansøgningsssystem www.husdyrgodkendelse.dk, hvor alle beregninger er foretaget.

Tilladelsen gives efter:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – i resten af teksten blot kaldet "**husdyrbrugloven**".

3. BYGGERI OG ANLÆG

Der ønskes etableret en hestepension på husdyrbruget samt lidt hobbyhøns. Der er, jævnfør husdyrbruglovens § 9 stk. 1, ansøgt om dispensation efter husdyrbruglovens § 6 stk. 1, fra afstandskrav til naboskel samt til nabobeboelse, da produktionsarealet indrettes i eksisterende bygninger på ejendommen, hvor der oprindeligt har været stald til kvæg og svin. Der opføres således ikke nybyggeri i forbindelse med ansøgningen, da der i forvejen er bygninger på ejendommen, der er velegnede til formålet. Placering af husdyrbrugets stald- og gødningsanlæg fremgår af Figur 1.

Figur 1 – Anlægstegning. Staldafsnit er markeret med rød og møddingsplads er markeret med blå.

Ejendommens samlede produktionsareal bliver 192 m², der etableres i en eksisterende staldbygning, se tabel 1.

Tabel 1 – Husdyrbrugets produktionsareal

Staldafsnit	Produktion	Staldsystem	Produktionsareal m ²
1	Heste	Dybstrøelse	180
	Høns	Dybstrøelse	12
Total			192

Der er på ejendommen en møddingsplads med afløb til opsamlingsbeholder, se tabel 2. På møddingspladsen opbevares gødning fra hesteboksene samt hønsemøg.

Tabel 2 – Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg

Møddingsplads	Gødningstype	Overdækning	Areal m ²
1	Fjerkræ	Presenning el.lign.	160
Total			160

Kommunens vurdering

Kommunen har konstateret, at husdyrbrugets anlæg overholder de afstandskrav, der fremgår af husdyrbruglovens § 8, bortset fra afstandskrav til naboskel mod matrikel nr. 6a, 7a og 21, Tåderup By, Skellebjerg, samt afstandskrav til nabobeboelserne på Nordrupvej 2 og 6.

Det er kommunens vurdering, at der ikke er noget til hinder for, at der indrettes produktionsareal til heste og høns i den eksisterende staldbygning på ejendommen. I vurderingen er lagt vægt på, at bygningen oprindeligt er indrettet til kvægstald, og der ved ændring af staldindretningen ikke sker en påvirkning af de landskabelige værdier. Derudover er lagt vægt på, at der på ejendommen er ansøgt om etablering af hestepension til et hestehold af en vis størrelse. Efter kommunens vurdering vil det ikke være proportionalt at kræve, at der opføres nye bygninger til etablering af hestepensionen.

Desuden vil det, pga. matriklens udformning, ikke være muligt at placere en ny staldbygning i tilknytning til de eksisterende bygninger, og samtidig overholde afstandskravene.

Dispensation

På baggrund af ovenstående vurdering giver Sorø Kommune dispensation efter husdyrbruglovens § 9 stk. 1 til etablering af hestepension med produktionsareal til heste og hobbyhøns i den eksisterende staldbygning samt ibrugtagning af den eksisterende møddingsplads. Der er givet dispensation fra afstandskrav til naboskel mod matrikel nr. 6a, 7a og 21, Tåderup By, Skellebjerg, samt afstandskrav til nabobeboelserne på Nordrupvej 2 og 6. Kommunen har ikke stillet særlige vilkår i forbindelse med dispensationen, udover de vilkår, der i øvrigt fremgår af denne tilladelse.

Ammoniakemission

Husdyrbrugets samlede ammoniakemission er i ansøgningskemaet beregnet til 578 kg NH₃-N pr. år. Beregningen af ammoniakemissionen fra møddingspladsen er en worst case beregning, idet der i ansøgningskemaet er indtastet den gødningstype, med den højeste ammoniakemission (høns).

For husdyrbrug med en ammoniakemission under 750 kg NH₃-N pr. år er der ikke krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission, hvorfor der ikke er foretaget nogen beregning heraf.

Kommunen finder det væsentligt, at anlægget indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er angivet i ansøgningsmaterialet, da disse oplysninger ligger til grund for kommunens beregninger og vurderinger (natur, lugt mv.). Kommunen stiller vilkår til størrelse, placering og indretning af produktionssystemerne i de enkelte staldafsnit, da produktionstilladelsen fastsættes herudfra.

Kommunen vurderer, at indretningen af møddingspladsen lever op til de gældende regler og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser. Det er ejers ansvar at der er opbevaringskapacitet nok til at leve op til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og dette forhold bliver kontrolleret ved miljøtilsyn.

Vilkår:

3.1.1 Produktionsarelets størrelse i m² med angivelse af dyrearter, dyretyper og staldsystemer skal være i overensstemmelse med angivelserne i nedenstående tabel:

Staldafsnit	Produktion	Staldsystem	Produktionsareal m ²
1	Heste	Dybstrøelse	180
	Høns	Dybstrøelse	12
Total			192

Stalde skal placeres som angivet på Bilag 1.

3.1.2 Husdyrbruget gødningsanlæg skal indrettes i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Møddingsplads	Gødningstype	Overdækning	Areal m ²
1	Fjerkræ	Presenning el.lign.	160
Total			160

Gødningsanlæg skal placeres som angivet på Bilag 1.

4. LANDSKABELIGE VÆRDIER

I den eksisterende staldbygning på ejendommen indrettes der et staldafsnit med 14 bokse af lidt forskellig størrelse til opstaldning af heste og ponyer. Den ene af boksene indrettes til hønsene. Placeringen af stalden fremgår af Figur 1. Møddingen er indrettet med 3 sider, randzone og afløb til opsamlingsbeholder, og ændres ikke i forbindelse med etableringen af hestepension.

Kommunens vurdering

Da der ikke opføres nye bygninger eller opsamlingsanlæg i forbindelse med etablering af husdyrbruget, vurderer kommunen, at projektet ikke vil have væsentlig indflydelse på de landskabelige værdier. Sorø Kommune har derfor ikke stillet vilkår til etablering af afskærmende beplantning.

5. NATURPÅVIRKNING

Ved etablering af et husdyrbrug, der kræver tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugloven, skal der foretages en vurdering af, om etableringen vil have en væsentlig negativ påvirkning på den omkringliggende natur. Som baggrund for vurderingen anvendes ansøgningssystemets beregninger af ammoniakdeposition på de omkringliggende naturområder.

Kommunes vurdering

Kommunen har i ansøgningssystemet foretaget beregning af ammoniakdepositionen til de nærmeste naturområder i kategori 1, 2 og 3 samt til øvrig nærliggende § 3 natur.

Kategori 1-natur: Arealer beliggende indenfor de internationalt beskyttede Natura 2000-områder og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, der er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Kategori 2-natur: Højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha beliggende udenfor de internationalt beskyttede Natura 2000-områder.

Kategori 3-natur: Øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.

Øvrig § 3 natur: Øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal påse, at ammoniakdepositionen til kategori 1, 2 og 3 naturområderne ikke overskrider de fastsatte grænseværdier, samt at øvrig § 3-beskyttet natur ikke modtager en ammoniakdeposition, der vil medføre en tilstandsforandring.

Kommunen skal desuden vurdere, hvorvidt der kan ske påvirkning af yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, der er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Kategori 1 natur

Nærmeste Natura 2000 område er Åmose, Tissø, Halleby Å og Flasken (Natura 2000-område nr. 157, Habitatområde 138), der ligger omkring 9.000 m nordvest for ejendommen. Nærmeste kategori 1 naturområde indenfor Natura 2000-området er et område med Elle- og askeskov. Der er foretaget ammoniakdepositionsregning fra husdyrbruget til nærmeste punkt i kanten af naturområdet, og der sker ingen påvirkning med ammoniak. Der er kumulation fra et andet husdyrbrug.

Kommunen vurderer, at etableringen af husdyrbruget ikke har en negativ effekt på Natura 2000, eller vil forhindre områdets naturtyper og arter i at opnå gunstig bevaringsstatus.

Kategori 2 natur

Nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev, der ligger ca. 3.700 m nord for ejendommen. Beregning af ammoniakdepositionen viser, at overdrevet ikke modtager ammoniakdeposition fra husdyrbruget. Kommunen vurderer, etableringen ikke har en negativ effekt på kategori 2-natur.

Kategori 3 natur

Nærmeste kategori 3 naturområde er en mose, der ligger godt 350 m nord for ejendommen. Sorø Kommune har i ansøgningssystemet beregnet, at der sker en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år. Godt 760 m sydvest for ejendommen ligger der et skovområde på gammel skovjordbund, der ikke modtager nogen ammoniakdeposition fra husdyrbruget.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29 kan der stilles krav til en merbelastning på ned til 1 kg N/ha/år til kategori 3 natur, beregnet i forhold til nu-driften eller 8-årsdriften. Natur- og Miljøklagenævnet har tidligere udtalt, at merbelastninger på naturområder mindre end 1 kg N/ha/år efter den tilgængelige viden ikke vil medføre, at der sker en tilstandsændring, uanset hvilken tilførsel der sker samlet set til naturområdet.

Da der i det konkrete tilfælde sker en merdeposition til nærmest liggende kategori 3 natur på mellem 0,0 og 0,1 kg N/ha/år vurderer kommunen, at etablering af husdyrbruget ikke vil medføre en tilstandsændring af de nærliggende kategori 3 naturområder.

Øvrig § 3 natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere søer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og Sorø Kommune har foretaget beregning af ammoniakdepositionen til de 2 nærmeste søer, se Bilag 2. Beregningerne viser, at søerne vil modtage hhv. 0,1 og 1,1 kg N/ha/år i merdeposition ved etablering af husdyrbruget.

Resultater en udvidelse, ændring eller etablering af en produktion i en merbelastning på over 1 kg kvælstof til et naturområde, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, skal kommunen vurdere, om denne merbelastning vil føre til en ændring af naturområdets tilstand.

I den konkrete sag sker der til den nærmest liggende sø en merbelastning på over 1 kg N/ha/år. Kommunen skal derfor vurdere, om der ved etablering af husdyrbruget vil ske en tilstandsændring af søen.

Generelt ligger tålegrænsen for søer og vandhuller på mellem 10 og 25 Kg N/ha/år², dog vil tålegrænsen for næringsfattige søer, omfattet af kategori 1 eller 2, have en tålegrænse der blot ligger mellem 5 og 10 kg N/ha/år³. Søen er ikke kategoriseret som en næringsfattig sø, og Sorø Kommune har ikke kendskab til, at der skulle være tale om særlige værdifulde naturforhold i søen, snarere er der tale om 'almindelig natur' som den oftest ses i landbrugsområder. Områdets samlede baggrundsbelastning med ammoniak ligger på 11,1 kg N/ha/år⁴, hvilket betyder at den samlede maksimale ammoniakdeposition til søen efter etablering af husdyrbruget vil være på 12,6 kg N/ha/år. Det er Kommunens vurdering, at en samlet ammoniakdeposition på 12,6 kg N/ha/år, som resultat af en merdeposition på 1,1 kg N/ha/år ikke vil medføre en tilstandsændring i søen, og der er derfor ikke stillet vilkår til begrænsning af ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Der er i forbindelse med sagsbehandlingen søgt på "Naturdata" efter bilag IV arter og rødlistearter i en afstand af mere end 500 m omkring staldanlægget. Der er ikke fundet registreringer af hverken bilag IV arter eller rød-listearter, og der vurderes ikke at være sandsynlighed for væsentlige forekomster af bilag IV arter i de landbrugsprægede omgivelser. Arter omfattet af bilag IV kan dog have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Flere arter af Flagermus findes udbredte i det meste af kommunen, ofte tilknyttet gammel skov (kategori 3-natur). Arterne vurderes dog generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug.

Eremit *Osmoderma eramita* findes i Natura 2000 området nr. 160, Nordlige del af Sorø Sønderskov (EF-habitatområde nr. 141), hvor den er det væsentligste udpegningsgrundlag. Arten er knyttet til gamle løvtræer med smuldfyldte hulheder, typisk i gammel skov (kategori 3 natur). Arten vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug.

Hasselmus *Muscardinus avellanarius* findes i dele af kommunens sydvestlige hjørne, hvor den især er knyttet til tæt skov under 10 m højde med stor artsdiversitet af træer og buske og mange brombærbuske, tjørne- og rønnebærtræer. Arten vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug.

Odder *Lutra lutra* forekommer i kommunen i en tynd bestand tilknyttet Åmose Å systemet, hvor den indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 156, Store Åmose, Skarre Sø og Bregninge Å (EF-habitatområde H137). Arten lever overvejende i beskyttede vandløb og tilknyttede

² "Tålegrænser for dansk natur." Opdateret landsdækkende kortlægning af tålegrænser for dansk natur og overskridelser heraf, Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 69 2013

³ "Opdatering af empirisk baserede tålegrænser." Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi. Dato: 6. september 2018

⁴ [Miljøgis](#) N-deposition, 3 års gennemsnit 2019-2021

moser, søer, skov mv. Den vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løvfrø *Hyla arborea*, Stor vandsalamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Strandtudse *Bufo calamita* forekommer i grusgravsområder omkring Lyng Huse/ Stokkehuse/ Bromme. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padder eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padder og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Samlet konklusion

Kommunen har i de foregående afsnit konstateret, at beskyttelsesniveauerne i husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven er overholdt. Desuden har kommunen vurderet, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter, har en væsentlig negativ påvirkning af Natura 2000-områder eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter⁵. Herved har kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne.

6. NABOPÅVIRKNING

6.1 LUGT

Husdyrbrugets lugtemission beregnes i lugtenheder ud fra dyretype, staldsystem og m² med indregnet effekt af anvendt miljøteknologi (hvis relevant). Beregningerne er foretaget i ansøgningssystemet, som beregner anlæggets geneafstande, der er større jo flere lugtenheder, der produceres på anlægget. Udover geneafstandene beregnes der en lugtkonsekvenszone i ansøgningssystemet.

Områdetype	Geneafstanden minimum (m)	Aktuelle afstande (m)
Konsekvenszone		11
Enkelt bolig – Nordrupvej 3	4,9*	88,4
Samlet bebyggelse – Tersløse, Skellebjergvej 19	8,7*	3.598
Byzone - Dianalund	15,5*	3.539

⁵ Jf. §§ 6, 7 og 10 i Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

* De angivne geneafstande er beregnet efter FMK-modellen. Geneafstanden er 0 ved beregning efter den NY lugtmodel, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes efter den NY lugtmodel.

Kommunens vurdering

Lugtgeneafstandene er beregnet for alle fastplacerede staldafsnit. Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldafsnit til en nabo/områdegrense, hvor genekriteriet skal overholdes. Hvis der er flere lugtkilder (flere staldafsnit) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere staldafsnit med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum.

Som det fremgår aftabellen, overholder husdyrbruget alle genekriterierne.

Sorø Kommune vurderer, at det er vigtigt, at der opretholdes en god staldhygiejne, da det er med til at mindske risikoen for lugt- og fluegener. Det er desuden kommunens vurdering, at renholdelse af staldene er en væsentlig faktor for beregningen af lugtgenekriteriet, og der stilles vilkår hertil.

Vilkår:

6.1.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at produktionsarealer holdes tørre og at dyrene holdes rene.

6.2 FLUER OG SKADEDYR

Ansøger har beskrevet, at boksene holdes rene og tørre og at der anvendes Staldren til at holde mængden af fluer nede.

Al kraftfoder opbevares i rottesikre tønder, og der sørges for at der holdes rent omkring fodertønderne, og at evt. foderspild opsamles og bortskaffes. Der er desuden 3 katte i stalden, der også medvirker til at holde skadedyr som mus og rotter væk.

Kommunens vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mus m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt at holde stalde, lagre og andre anlæg rottesikrede så vidt det er muligt, herunder at foder opbevares i lukkede beholdere. Derudover at der i videst muligt omfang holdes ryddeligt og renholdt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr og skabe uhygiejniske forhold. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, der derefter anviser bekæmpelse.

Vilkår:

- 6.2.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.
- 6.2.2 Opbevaring af foder og affald skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

6.3 STØJ OG RYSTELESER

Der kan forekomme begrænset støj i forbindelse med almindelig bilkørsel og i forbindelse med bortskaffelse af mødding. Levering af foder og strøelse (spåner, træpiller) kan ske få gange om året. Der forventes ingen problemer med støj udenfor husdyrbrugets arealer. Rystelsesgener forventes ikke.

Kommunens vurdering

Der vil som udgangspunkt ikke forekomme væsentlig støj fra husdyrbruget. Støj fra maskiner vil være sjældent forekommende og da der kun vil forekomme transportere med strøelse og foder i begrænset omfang, vil støjgener herfra ligeledes være begrænsede.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støjgener fra husdyrbrugets bygningsparcel, ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter. Tilsvarende vurderer kommunen, at husdyrbrugets forskellige anlæg og maskiner på bygningsparcellen ikke giver anledning til rystelser eller lavfrekvent støj for omboende. Der er stillet vilkår om maksimal støjbelastning, for at sikre omboende mod unødige støjgener.

Vilkår:

6.3.1 Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

	Tidsinterval	Referencetidsrum	Grænseværdi, dB(A)
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	8 timer	55
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	7 timer	55
Lørdag	Kl. 14.00-18.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	8 timer	45
Aften	Kl. 18.00-22.00	1 timer	45
Nat	Kl. 22.00-07.00	½ time	40

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften."

6.3.2 Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger⁶. Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, der er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser overholdes. Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

6.4 LYS OG STØV

Der findes et enkelt lysstofrør ved ladeindgang og en spot (med censor) fra staldgavl mod folde, disse er kun tændte hvis heste lukkes ud eller ind i mørke.

Der forventes ingen udfordringer med støvgener, da strøelse, som kan være kilde til støv, håndteres indendørs.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at støv og lys i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for naboer, og der er ikke stillet vilkår hertil.

6.5 TRANSPORTER

Der vil være meget få transporter i forbindelse med husdyrbruget. I gennemsnit forventes under 10 transporter årligt, fordelt på levering af grovfoder og strøelse, samt bortskaffelse af mødding. Alle transporter kommer ad Nordrupvej, og der er kun 1 adgangsvej til husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Kommunen skal vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. I tilladelsen kan der primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til husdyrbruget. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel, hvis der er flere adgangsveje til husdyrbruget. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Dette fremgår af husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, samt af afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet⁷.

I vurderingen af transportpåvirkningen finder kommunen det væsentligt, at landzonen i praksis betragtes som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen derfor må acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug, herunder visse transportgener.

Spørgsmål om for eksempel belastning og vedligeholdelse af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning. Færdsel på offentlig vej reguleres af

⁶ Bekendtgørelse nr. 2362 af 26/11/2021 om kvalitetskrav til miljømålinger.

⁷ For eksempel afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet af 12. juli 2019 - 18/09267.
<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/0e93ac8a-177d-4be5-b3ab-b24ed3c5f035>

færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Kommunen vurderer, at det anførte antal transporter til og fra ejendommen er realistisk og på et niveau, der kan forventes af denne størrelse husdyrproduktion. Transporter i dette omfang vurderer kommunen ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende, og der er ikke stillet vilkår i tilladelsen til begrænsning af transportgener.

7. AFFALD OG KEMIKALIER

7.1 AFFALD

Affald fra husdyrbruget opbevares i laden, og sorteres og bortskaffes løbende til genbrugspladsen.

Kommunens vurdering

Affald fra husdyrbruget skal opbevares, håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med bestemmelserne i kommunens affaldsregulativer og den til enhver tid gældende lovgivning. Det er regler, som gælder alle virksomheder og husdyrbrug, og reglerne behøver således ikke fremgå af de individuelle godkendelser/tilladelser. Kommunen finder i den konkrete sag ikke grundlag til at stille yderligere vilkår til håndtering af husdyrbrugets affald.

7.2 OLIE OG KEMIKALIER

Der opbevares hverken spildolie eller kemikalier på husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Opbevaring og bortskaffelse af olier og kemikalier skal følge Sorø Kommunes forskrift herfor. De regler, der fremgår af forskriften, gælder alle virksomheder og reglerne behøver således ikke fremgå af de individuelle godkendelser/tilladelser. Kommunen har ikke fundet grundlag for at stille yderligere vilkår hertil.

7.3 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Da der ifølge lovgivningen ikke er oplysningspligt vedr. forbruget på el og vand for et husdyrbrug af denne størrelse stiller kommunen ikke vilkår til dette. Det bør dog være i ansøgers egen interesse at følge forbruget, og kommunen opfordrer til at følge forbruget, f.eks. ved kvartalsaflysninger af el- og vandforbrug.

8. HØRING OG KLAGEVEJLEDNING

8.1 HØRING

Et udkast til husdyrtilladelse blev den 8. februar 2024 sendt i høring hos naboer samt ansøger selv. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 2 uger. tillad

Kommunen modtog bemærkninger fra en nabo med spørgsmål til, hvor mange heste tilladelsen giver mulighed for, hvem der fører kontrol med møddingen, forsvarlig indhegning af folde, fritgående høns og restriktioner vedr. fugleinfluenza.

Kommunens svar på høringen:

Antal heste:

Hestestalden er indrettet med 14 hestebokse, som er forskellige i størrelsen. I lov om hold af heste⁸ er der fastsat minimumarealskrav til heste, der afhænger af hestenes stangmål /størrelse. Hvor mange heste, der kan være på ejendommen, bestemmes derfor ud fra hvor store hestene er, idet det vil være muligt at opstalde 2 små ponyer i en stor boks, forudsat at arealkravene i lov om hold af heste overholdes. Tilladelsen omfatter kun heste og høns, og giver således ikke mulighed for at have andre store dyr.

Kontrol med mødding:

Kommunen fører kontrol med indretning og drift af mødding efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler i forbindelse med tilsyn, herunder at møddingen er overdækket. Tilsyn udføres jf. miljøtilsynsbekendtgørelsens⁹ regler.

Indhegning af folde:

Det er ejers ansvar at holde hegnet omkring folde i en forsvarlig stand, så hestene ikke kan komme ud af folden. Regler for etablering og vedligehold af hegn fremgår af hegnsloven¹⁰, og ved tvister kan kommunens hegnssyn kontaktes.

Fritgående høns og restriktioner vedr. fugleinfluenza:

Det er fødevarestyrelsen, der er myndighed vedr. restriktioner i forbindelse med fugleinfluenza.

Konklusion vedr. høringssvar

De indkomne bemærkninger har ikke medført, at kommunen har fundet anledning til at ændre afgørelsen eller stille yderligere vilkår.

8.2 KLAGEVEJLEDNING

Ansøger selv kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen skal være modtaget senest d. 28. marts 2024 kl. 23.59.

Klageportalen findes på www.naevneneshus.dk. Du logger på med MIT-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på www.naevneneshus.dk. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

⁸ LBK nr. 304 af 30/03/2017 af lov om hold af heste, samt LOV nr. 205 af 28/02/2017 om ændring af lov om hold af heste

⁹ BEK nr. 1536 af 09/12/2019 om miljøtilsyn

¹⁰ LBK nr. 1040 af 10/07/2023 af lov om hegn

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Hvis der klages over tilladelsen, kan den ikke udnyttes før klagesagen er afgjort. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog bestemme andet.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort jf. husdyrbruglovens § 90.

Der er til enhver tid aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

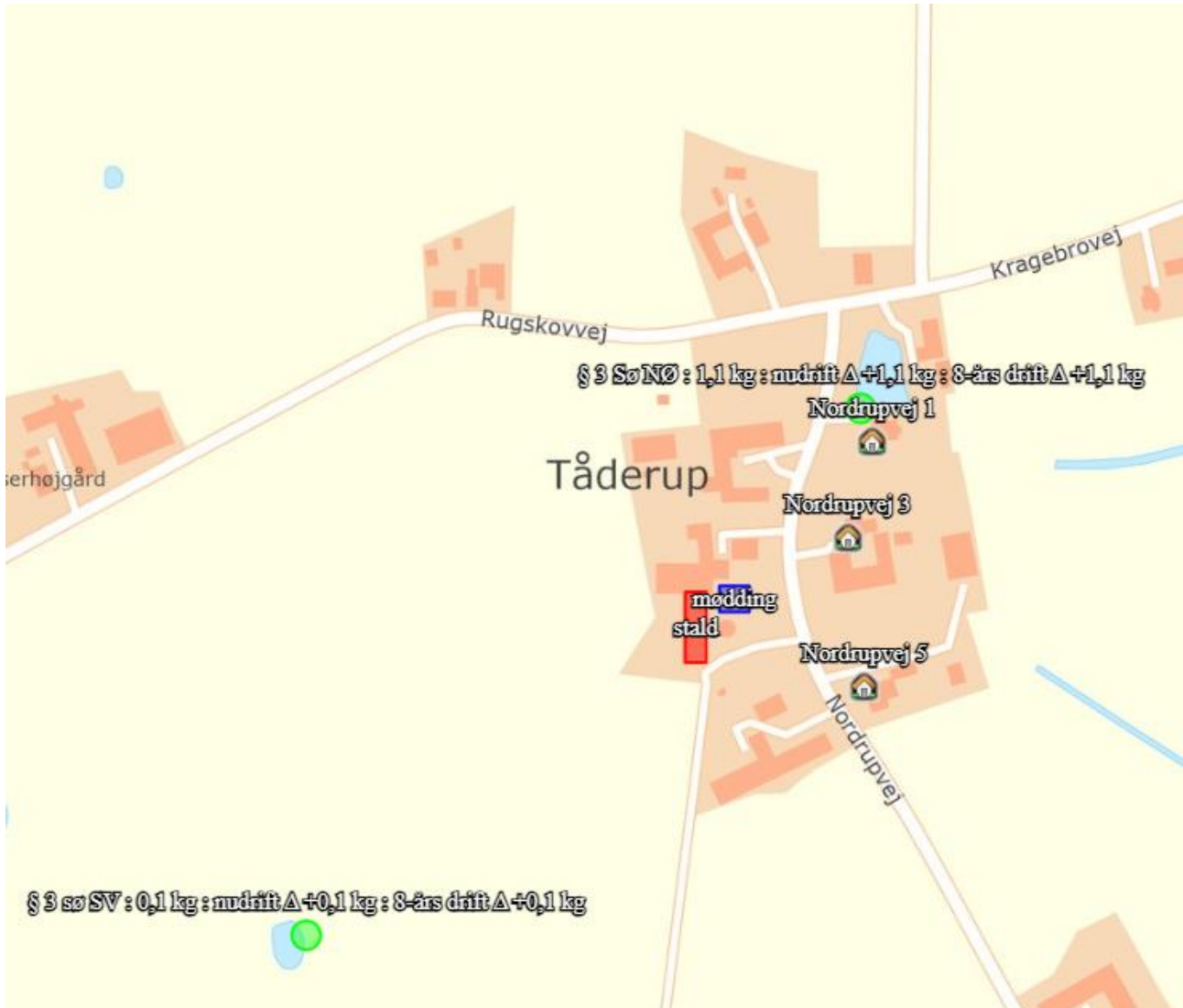
9. BILAG

BILAG 1 - PLACERING AF STALD OG MØDDINGSPLADS

BILAG 2 - BEREGNING AF AMMONIAKDEPOSITIONEN TIL DE 2 NÆRMESTE § 3 SØER

BILAG 3 - OVERSIGT OVER VILKÅR

3.1.1 Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter, dyretyper og staldsystemer skal være i overensstemmelse med angivelserne i nedenstående tabel:

Staldafsnit	Produktion	Staldsystem	Produktionsareal m ²
1	Heste	Dybstrøelse	180
	Høns	Dybstrøelse	12
Total			192

Stalde skal placeres som angivet på Bilag 1.

3.1.2 Husdyrbruget gødningsanlæg skal indrettes i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Møddingsplads	Gødningstype	Overdækning	Areal m ²
1	Fjerkræ	Presenning el.lign.	160
Total			160

Gødningsanlæg skal placeres som angivet på Bilag 1.

6.1.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at produktionsarealer holdes tørre og at dyrene holdes rene.

6.2.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

6.2.2 Opbevaring af foder og affald skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

6.3.1 Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

	Tidsinterval	Referencetidsrum	Grænseværdi, dB(A)
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	8 timer	55
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	7 timer	55
Lørdag	Kl. 14.00-18.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	8 timer	45
Aften	Kl. 18.00-22.00	1 timer	45
Nat	Kl. 22.00-07.00	½ time	40

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften."

- 6.3.2 Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger¹¹. Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, der er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser overholdes. Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 2362 af 26/11/2021 om kvalitetskrav til miljømålinger.

SORØ
KOMMUNE

Kontaktoplysninger
Teknik, Miljø og Drift
Rådhusvej 8
4180 Sorø
Telefon 57 87 60 00
teknik-miljoe@soroe.dk
www.soroe.dk